

MR. SPEAKER.—I should be informed so that I can arrange the agenda. Suppose, we take financial business, we cannot intervene in the middle.

LEGISLATIVE BUSINESS

The Karnataka Industrial Security Force Bill, 1982*

Leave to Introduce

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Law, Parliamentary Affairs and Animal Husbandry).—Sir, on behalf of the Hon. Chief Minister I beg to move.

“That leave be granted to introduce the Karnataka Industrial Security Force Bill, 1982”

MR. SPEAKER.—The question is :

“That leave be granted to introduce the Karnataka State Industrial security force Bill 1982

The motion was adopted and leave was granted

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Sir, I introduce the Karnataka State Industrial Security Force Bill, 1982.

MR. SPEAKER.—The Bill is introduced

ಶ್ರೀ ಶಿರಾಳಿ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಸಮಯ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ದಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. If we do not follow the agenda the whole programme will be upset. Even in respect of questions, I will have to hold over because of the last minute changes and all that.

Financial Business

Discussion on Demands for grants for 1982-83 Demand No. 56, 57, 58 and 59.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಪುಶ್ಕರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸುಮಾರು ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ೬ ನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಗಂರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ, ಪೂರ್ಣ ಕಾಲ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಜನರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಈಗ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ

ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಜನರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯ ೨೮ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

೧೯೮೧-೮೨ ರ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ದೊರೆತ ಮೊಬಲಗು ೧೮೦೮.೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಆ.ವೈಕಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಉಳಿದ ಶಿಲ್ಕು ೬೬೮.೩೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ೧೦೪೪.೧೯೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಕಡುಬಡವರಾದ ಸುಮಾರು ೧.೪ ಲಕ್ಷ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಶಾಖೆಯನ್ನು ದಾಟಲು ನೆರವು ನೀಡಿದಂತಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವೈಕಿ ೨೦,೩೯೦ ಜನರೇ ಹರಿಜನ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಬರಲು ನೆರವು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಆದಾಯದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆದಾಯದ ಮಿತಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೬೮ ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟು ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಈ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ೭೦ ರಷ್ಟು ಕೃಷಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ೨ ಕೋಟಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ವೈಕಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸರ್ವೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ೬ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಕೆಲವು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೯೪-೯೫ ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚಿತ್ರ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವವರು ಶೇಕಡಾ ೪೮.೪ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ೧೯೯೪ ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೮೪.೩ ಕೋಟಿ ಆದರೂ ಸಹ ಇವರ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೮.೭ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಜನತೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕೆಲವೊಂದು ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದಾಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩ ಸಾವಿರ ಇದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಾರಣ ದಿಂದಾಗಿ ಅದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩ ಸಾವಿರದ ೬೦೦ ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಸಹ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಇವರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವರಿಗೆ ದಕ್ಕದೆ ತಿಳಿದು ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯೇ ಕಾರಣ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಹ ಗಮನ ದಲ್ಲಿಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೬ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೦೦ ಜನರಂತೆ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ಅದೊಂದು ಆದರ್ಶವಾದಂಥ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಆದರ್ಶವಾದಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಇವೊತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಪಂಚಾಬ್ ನಮ್ಮ ಇಡೀ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಅದೇರಿತೆ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೇರೆಯಾರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೇರಿತೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ. ನೀವು ನೂರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾದಂಥ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇರೆಯವರೂ ಸಹ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಡಲ್ ಗ್ರಾಮವಿದೆ ಇಲ್ಲವೇ, ಒಂದು ಮಾಡಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೆಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ತಾವು ೯೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದರ ಒಂದು ಫಲ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ಸಲ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ.ನಲ್ಲಿ ೪೬ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ೫೩ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರದ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಲವೂ ಸಹ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಏನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ. — ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್. — ತಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮೆಷನ್ಸ್ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸಹ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದವರ್ಷ ತಾವು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಈ ದಿವಸ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನೀವು ಅವರಿಂದ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಏನೊಂದು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಡ್ ಸರ್‌ಫೇಸಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಸ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಮೆಂಟೇನನ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೋ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಧಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗಬೇಕು, ಯಾವಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈವೊತ್ತು ಜನರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಏರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆನೋ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೈಸೆ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥಾ ಜಿಲ್ಲೆ. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೆ ದುರ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಣ್ಣೀರರಿತವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ೧೯೮೦-೮೧ರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—ಆರನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ೩೫.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವೀಸಲಿರಿಸಿತು. ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೫.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ, ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೬.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮತ್ತು ತರುವಾಯದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೮.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೬ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದ್ದುವು. ಅದನ್ನು ಈವೊತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ದರ ಕಾರಣವಾಗಿ ೨೬ರ ಇದ್ದುದು ೧೭೫ಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ೨೬ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ? ಆದರೆ ಈವೊತ್ತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ದರ ಕಾರಣ ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಒಂದು ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದಂಥಾ ಹಣ ೩೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಏನು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅನಂತರ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ೨೬ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸಂಧಾರಣಾ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರು ಒಕ್ಕಲಿಗರಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಆ ಜೀವನಿನ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರ ಜೀವನ ಈವೊತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಧನಿಕರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೈಬಾಳೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರೂ ಕೋಳಿ ಜೂಜು ಕುಡಿತ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಹಣ ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಈ ದುರ್ವಿನ್ಯೋಗ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಏರುಪೇರಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿಮ್ಮಿ ಎಣ್ಣೆ ಬಾರದೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿಮ್ಮಿ ಎಣ್ಣೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಿಮ್ಮಿ ಎಣ್ಣೆ ಪಂಪ್ಸ್ ಇದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಚಿಮ್ಮಿ ಎಣ್ಣೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಕರೆಂಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕರೆಂಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಚಿಮ್ಮಿ ಎಣ್ಣೆ ಪಂಪ್ ಉರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಡೀಸಲ್ ಪಂಪ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂದರೆ ಜನರೂ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ? ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಬಡಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಚಾರ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಕಾಡು ಕಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಡು ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭೂಸಾರವೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹರಿದ ನೀರಿನಿಂದ ಆ ಭೂಮಿಯ ಸಾರ ಹೋಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಭೂಮಿಗಳು ಬರೆದು ಭೂಮಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಿಲಿಂಘ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ೧೦೦ ಮೈಲಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಲೀ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸಕರಿಗಾಗಲೀ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನುಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಬರವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಸನದಲ್ಲಿರತ್ತಾರೆ.

೧-೩೦ ಪಿ.ಎಂ,

ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಎಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನ. ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೋ ಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ನನಗೆ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ರಿಪೇರಿಯು ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೧೯೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ	...	...	೧,೩೮೨
೧೯೭೭-೭೮	...	...	೨,೧೨೦
೧೯೭೮-೭೯	...	...	೧,೬೦೪
೧೯೭೯-೮೦	...	...	೧,೨೭೧
೧೯೮೦-೮೧	...	...	೮೬೯
೧೯೮೧-೮೨	...	...	೯೩೪ ಅನಿಲದ

ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೫೦೦ ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಕೇವಲ ೯೩೪ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚು ಈ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾರಿಗೆಬರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸರಿಯಾದ ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ, ಪ್ರತಿ ಊರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಾವು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಜನತೆಗೆ ವಸತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ರೂಪಾಯಿ

ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಇಂಥ ಮನೆಕಟ್ಟಲು ತಾವು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಲಸ್ಟರ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಜನ ರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಎಂದು ತಾವು ಏಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಕ್ಲಸ್ಟರ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರದ ಬಾಕಿ ಕಡಿ ಇರುವ ಜನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಗ್ರೂಪ್ ಆಫ್ ಹೌಸಸ್ ಎಂದು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಕುಗ್ರಾಮದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಕ್ಲಸ್ಟರ್ಸ್ ಆಫ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ನಿಯಮ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯಿತು. ಅನೇಕರು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಇದರ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ, ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಾರುವ ಬೆಲೆಯಿಂದಾಗಿ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಆವಲಂಬಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಒಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಡ್‌ಸ್ಟ್ರಾಕ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜನರು ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡೈರಿಯ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಈಗ ಅವು ಯಾರ ಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಹೇಗೆ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದನಗಳು ಹೀಟಿಗೆ ಬಂದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರುಗಳು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದೆ ಸಂಬಳ ತಿಂದು ಗೋಳಗಳ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಇವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದರ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ಇವರು ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಡೀ ಗ್ರಾಮವನ್ನೂ ಮೇಲೆತ್ತುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಜೀವನ ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಗೆ ನನ್ನ ಮೂತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಜುಗೌಡ (ಹಾನೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಈಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಸಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಿಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದು ಹಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾರು ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಸುಮಾರು ೯೦ ರಷ್ಟು ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the members concerned

ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಈ ಜನರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಇರಾಖಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವ ಅರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು? ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುಲು ರೂಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿರಬೇಕು ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೮೦ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡರಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೭೨೨.೬೭ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ೮೬೪.೫೯ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಶೇಕಡ ೭೦-೮೦ ರಷ್ಟು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಗರಸಭೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ೮೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಕೆಲಸಗಳೆನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಒಂದೇ. ನೀವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೀವು ೧೪-೧೫ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಜನರ ಉನ್ನತಿಯಾದರೆ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಡಿವಿಷನ್, ಪೂರ್ವಗ್ರಾಂತ್ಯ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭೂ ಸಾರಸಂರಕ್ಷಣಾ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೫ ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಕೂಡ

ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಈ ಡಿಬಿಎಪಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೪೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕೆಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕೆಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕೆಳಗೆ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೈಸೂರ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು ೪೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ಕೆಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸೀನಿಟರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ೪ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳು ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರಲಂತೆ ಒಟ್ಟು ೪ ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತತ್ಕಂಠ ದಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಏನೊಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಖಂಡಿತ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೮೩೦೩ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಸಹಾಯ ಸಾಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ೧೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂಕಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ೨,೧೪,೬೭,೮೬ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧,೦೩,೭೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಂದರೆ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಯಾಮಲೇಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾವವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ವಂಶ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಯಾಂ ಭಸಿ ಲಿಟೀಸನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ವಂಶ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಆ ಜನರಿಗೆ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಕಂಡಂತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯುವಕ ಮಂಡಲಿ ಮತ್ತು ಯುವತಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೩೫ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ

ಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನೋ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿವೆ. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೇ ನಡೆಸತಕ್ಕಾಂಥವಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲುಪುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಾಗುವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದ ರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾಹಿಕವಾಗಿ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ೧೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸು ತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ೧೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಆ ಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಭೂಮಾಲಿಕ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಡು ತಾನೆಯೋ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಶೇಕಡ ೭೫ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿ ದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ. — (ಅರಕಲಗೂಡು) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಭಾರಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹೊಸ ಸಾಧನೆಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಇದರಿಂದ ನಾನು ನಿರಾಶೆಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಲಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ಅಭೋಗತಿಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ

ಬಗ್ಗೆ ದಿನಾಂಕ ೨೮-೬-೧೯೮೨ ರಂದು 'ROAD CONGRESS' ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

An introductory note highlighted the fact that 70% of the people of India and 82% of the labour force still live and work in villages. They constitute weakest sections of society. Their socio-economic condition are materially different from those of urban dwellers. One of the major obstacles to improving their socio-economic conditions is the inadequacy sometimes the total absence of transport and communication.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಶೇಕಡ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೮೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೆ ರೈತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ.ಸ್ಟೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದೆ ಎಂದು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತನಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ.ಸ್ಟೀಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹಣವನ್ನು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಸಹ ಈ ರೋಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿವೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಪಂಚಾಯಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು ೧೯% ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವ ಹಣ ಕೇವಲ ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಸಂಬಳವನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದತ್ತು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇತ್ತು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರಿಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರಿಗೆ ಹಾಜರಾತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆ ಹಾಜರಾತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೨-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಊರಿನ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನನಗೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದು ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ, ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಪವಿಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಹತ್ತಾರು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯೋ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ಯಾರು ಯಾರದೋ ಹೆಚ್ಚು, ಹಾಕಿ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೬-೨೦ ಸಾವಿರ ಮಾಡಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು ಮೇಂಟೆನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ದಿವಸ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಅವನು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಾಗಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನೇನು ಈ ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಪವಿಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಜಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೩೫ ಸಾವಿರ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾವಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ೭೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಭಾವಿಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರೂ ಅವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿದರೆ ಹಳು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ಭಾವಿಗಳಂತೂ ಪೂರಾಕಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ನೀರು ಇದ್ದರೂ ಮಿಷನ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಎಂದರೆ ಈ ಜಿಯಾ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಭಾವಿಯನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಭಾವಿ ತೋಡಲು ಹೇಳುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆರಕಲ್‌ಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಜಿಯಾಲಾಜಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ಸುತ್ತಿ ನೆಲ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಕಡೆ ನೀರಿದೆ ಭಾವಿ ತೆಗೆಯಿರಿ, ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗದರೆ ನೀರು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಜಿಯಾಲಾಜಿಸ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನವನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ “ಗ್ರೇರಿನೇ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ” ಆ ಒಂದು ಪರದಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಈಗ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಓನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನೀರು ? ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳು ಆಯಿತು. ೩೫ ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ೨೫ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಜನರೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವೇಶನಗಳಿಗಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೂರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿವೇಶನ ರಹಿತರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶ ಇರದಹಾಗೆ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ತಲಾ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಮನೆಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಮೂಲಕ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಎಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅತ್ತಿ, ಅಲದ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮರಗಳು ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಇದನ್ನು ಒದ್ದರೆ ಅದು ಮೂರು ತುಂಡಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಎರಡು ತುಂಡು ಆಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆಂದ ಅಂತಹ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಸ್ವಾಮಿ. ಹೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಲೋಡ್ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಲೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨ ರಿಂದ ೩ ಸಾವಿರ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುಗಳು ಅರ್ಧ ಬೆಂದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಗೋವಿಂದರಾಜ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಚ್ಚು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿಸಿ ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಇಂದು ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಇಂತಹ ವಂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಷ್ಪ್ರಮಾಜಿನಲ್

ಫಾರ್ಮರ್ಸ್, ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವರಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ? ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಏನು ಬೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಒಂದು ರೆವಲ್ಯೂಷನರಿ ಮೆತಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೈತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಯೆಂದು ವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲತನವು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಲಿಂ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆಯಿತು. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಂ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ರೈತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆ ಇಲ್ಲ, ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇಲ್ಲ, ಸಂಸಾರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಕಾಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಸ್‌ಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಏನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಮಿಲರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ಸೌಲತನವು ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲತನವು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಅಪ್ಪಲ್‌ಪುರ್)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಟ್ಟಣ ನಿವಾಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏಕೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಜನರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಂಥ ಜನರಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೯ ಲಕ್ಷ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ೪೦ ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲತನವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರ ಗ್ರಾಮದವರು ವಂತಿಗೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಸರಿ ಸಮಾನವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಯೋಜನೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುದೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಫೇಲ್‌ಯೂರ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೨೦೦ ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಾಗತವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಅಂದರೆ ರೂರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ

ಕಟ್ಟಡಗಳು. ಬೋರ್ವೆಲ್ ರಿಪೇರಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಕೆಲಸಗಳು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಪರೇಟಾದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ರೂರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರಂತೆ ನಾವು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಹೀಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುಖಾಂತರ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ವಿಲೇಜ್ ಅಕಾಂಟೆಂಟ್ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಅನೇಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಟ್ಟಲಾಯ (ವಿಠಲ್)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಸಲ ಚುನಾವಣಾ ವರ್ಷ, ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಲ್ಲ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ಒಂದನೇ ಭಾಗ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ನಮೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗಂತೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅನೇಕ ಸತ್ಯಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಮ್ಮ ಒಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದಂಥ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಕೊನೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎಸಾಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಂಥ ಜನರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ, ಆ ಭಾಷಣದ ನಂತರ ಅದರ ಸಣ್ಣ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಉಳಿತಾಯ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಷ್ಟಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ವಿವರಣೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದೇ ಯೋಜನೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದರೆ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಒಡ್ಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣದ ಅರ್ಧಾಂಶ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಶೇಷ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಫಫೆ ಇರಬೇಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಇಲಾಖೆ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂದು ಇಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಂದು ತಪ್ಪು ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು 20 ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಅದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎನ್ನುವಾಗ 3 ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಳೆ ತೀರಾ ಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಉಳಿದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಂಥಾ ಪ್ರದೇಶ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇರುವಂಥಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಂದರೆ ಮಳೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹನಿ ನೀರೂ ಕೂಡ ದುರ್ವಿ ನಿಯೋಗವಾಗಬಾರದು ಅದನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪರ್ವತ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನಪಾದಗಳು. ಆದರೆ ಅ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಪರಂಗಳನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಡದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ವೇಬರ್ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಬಂತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಈ ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ಸೇರಿಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಬಂತು ಎಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೆರೆ ಪೀಡಿತರಾದವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ನೆರೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಪರಾಗದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದನ್ನು ದೂರಸ್ಥಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರ ಕೈಯಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮುಖಾಂತರ ವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನೆರೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ 5-6 ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರಿಗೆ ಮರಳು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಮರು ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಡ್ರಾಟ್ ಪ್ರಾನ್ ಎರಿಯಾದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಕೊರೆತವಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಮಾಸ್ತ್ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಿಂದ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಚೆತ್ತರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ

ಕಗ್ಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮುದ್ರ ಈ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಪೊಟೆಟ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಭಂಡ್ ಪೊಟೆಟ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಸೀ ಏರೋಜನ್ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಆಳಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ ಪೂರ್ಣಾನಲ್ಲಿ ೧೯೭೪ ರಿಂದ ೭೯ರವರೆಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೯೯೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೭೧೫.೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೮೯೯.೪೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೫೯೮.೮೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸದೇ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ನೀವು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ವಿಜಾನೆಯ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಬರಿದು ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಿಜ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಯಾಯ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವರದಿ ಇದು ಅಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೨-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಾವು ಕಳೆದ ೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಯಾರು ಬಡಜನರು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ಹಿಂದೂಳಿದ ವರ್ಗದವರು, ಕೃಷಿ ಕಾಮೀಕರರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಅದೇ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೇಂದು ಇಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡಜನರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಬಡಜನರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ತರಬೇತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ೫ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ. ೨ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಎಂದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಜನರನ್ನು ತರಬೇತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಏನೋ ದೊಡ್ಡದು. ಆದರೆ ಈ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿನ ಯೋಜನೆ ಏತಕ್ಕೆ? ನಿಮ್ಮ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಗೆಯ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಹೊಲಿಗೆ ಕಲಿಸುವಂಥ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಫರ್‌ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಜಿಲ್ಲೆ ಒಡೆಯುವುದು, ಕಮ್ಮಾರರು, ಚಮ್ಮಾರರು ಬಡಜಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಸುಖ್ಯಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು,

ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ತೀರಾ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಕರವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮತ್ತು ಓಪನ್ ವೆಲ್ ಎರಡಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ೨೫-೩೦ ಅಡಿಗಿಲ್ಲ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಓಪನ್ ವೆಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ? ಓಪನ್ ವೆಲ್ ತೆಗೆದರೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಅಚೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಕಟ್ಟಿವೆ, ಓಪನ್ ವೆಲ್ ಕಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ತೆಗೆದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೆಂದು ಮೆಣ್ಣು ಇರುವಲ್ಲಿ ಓಪನ್ ವೆಲ್ ತೆಗೆದರೆ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕೆಲಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಸೀಲಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಾಮ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಫಾಸ್ಟ್ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರು. ಇವತ್ತು ಆ ರಿಗ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದವು ? ಅವು ಇವತ್ತು ಕಾಣೆಯಾಗಿವೆ. ಅವೆನ್ನು ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದದೆಯೇ ಅಥವಾ ದಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಿಗ್ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ, ಹಾಸನದಿಂದ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಕಾಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ರಿಗ್ ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ತರಿಸಿದ್ದಂತಹ ರಿಗ್‌ಗಳು ಏನು ಆದವು ? ಆ ರಿಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ ? ಒಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಆಗಬೇಕಾಗರೆ ೨೦-೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಡಿಡಿ. ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ಬಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಹೋಗಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಅವು ಖಂಡಿತ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ೫೦-೧೦೦ ಅಡಿ ಬೋರ್‌ ಹಾಕಿ ೨೦೦ ಅಡಿಗೆ ಬಲೆ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖಾಸಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಬರೀ ಬೋರ್‌ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರು ಸಕ್ಸೆಸ್‌ಫುಲ್ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ನೀರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ, ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ೨-೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ನೀರು ನಿಂತು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೈಪ್ ಹಾಕಿದರೆ ಮೆಣ್ಣು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಮೆಣ್ಣು ಸೇರಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಗದ ಪಂಪ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ೬೦೦ರಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಪಂಪುಗಳು ಇನೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂಥ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಆದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು ರದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ನೀರು ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಠಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕಳೆದ ೧೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಮೊನ್ನೆ ೮೦೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬರುವ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಸಕ್ಸೆಸ್‌ಫುಲ್ ಆಯಿತೆಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ೧೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮ ಜೀಯಲಜಿಸ್ಟ್ ಏತಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ? ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಯವರು ಏತಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ? ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ರಿಗ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದನದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ಸ್. ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ? ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಉರಿನ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಲ್ಲವೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಪವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಉದ್ಯೋಗ ದೃಢೀಕರಣ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ಇತ್ತು. ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಧ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ನಿಮಗೇನೂ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ? ನೀವು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಏತಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗತ್ಯ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆದರೆ ಸಾಕಿ ? ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ವೇಜ್ ಕಾಂಪೌನಿಟ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ತಾವು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ ರೈತ ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು. ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಗಿಗೆ, ಕಮ್ಮಾರನಿಗೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಸಂಬಳ ? ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ದಾವಣಗೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ಸೇರು ರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ೧೮ ಗಂಟೆ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ನೀವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂಥ ಕಡೆ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅರೋಪ, ವಾಸ್ತವ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಣ

ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅದೇರಿತಿ ಖಾಸಗಿಯವರ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಆಗರಂ ಕೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರಿ—ಈ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳ ನಡುವೆ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾಸ್ತಿ ಬತ್ತಡ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂತಲೋ ಏನೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭಾವನೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಬರಲಿ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಬರಲಿ ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೂರಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅಲ್ಲ. ಈ ಹಣದ ಉಪಯೋಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಹಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಡೆಯುವ ಕಡೆ ಆಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಮಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ೫೦-೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇಟ್ಟು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕೇಳದೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಂತೋಷ. ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಯಿಂದ ನಮಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಸಾಕು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ. ಆಡಳಿತ ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಮಾಹಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಣ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವೆ ಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ರಾಮಭಟ್ಟರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೇಳದಿದ್ದರಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಮರೆಯದಾಗಿ ರೇಖೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಜನತೆಗೆ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿತ್ತುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಮೇಲೆತ್ತಿತ್ತೀರಿ ? ಹಿಂದೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆಗೆ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇತ್ತು, ಈಗ ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ಸರದಿ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೋಗಲಿ, ಈ ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಾ ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾದರೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು, ಎಲ್ಲರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಹೋದವನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಐರ್ಪಿಎಂಟ್ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಆ ಜನರನ್ನು ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಒಬ್ಬರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಆ ಜನರಿಗೆ ಹಾರೆ, ಗುದ್ದಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಅವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಣ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಾಮಾಹಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿ,

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಈ ಹಣ ವನ್ನು ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ವರ್ಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸುಕುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಪಾಲ್ಕಿ ಇದೆ, ಕಾರ್ಪೆಂಟರಿ ಇದೆ, ಇನ್ನೂ ಏನೇನೇ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರವರು ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್ ಟೂ ವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲೇ ಮುಗ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಸುಗಳು ಇವತ್ತು ಇವೆಯೇ? ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿವೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಆ ಹಸುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಯಮತ್ತೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹಸುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ವೆಟರಿನರಿ ಸರ್ಜನ್‌ರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೇವಲ ಭತ್ಯೆವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ೩ ಸಾವಿರ ರೂ. ಬೆಲೆಬಾಳುವಂಥ ಹಸುವನ್ನು ತಾವು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರ ಶಾಪ ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ? ನಾಳೆ ಈ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ಆ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವವರೆಗೂ ನೀವು ಈ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಗ್ಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಅವರ ಮನೆಯ ಜಿಪ್ಪಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಈ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಇವತ್ತು ಈ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೋ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಮಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಡಜನರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೇವಲ ಒಂದು, ಒಂದೊಂದು ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದರ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಬೇಕು? ಹಾಲಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಹರಿಸಬೇಕು? ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅವರು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು? ಹಾಲನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ? ಆ ದನಗಳಿಗೆ ಫಾಡರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಅವನಿಗೆ ಹಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಇದು ಯಾವುದೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬನ್ನಿ, ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಹಸುವಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂ. ಲೋನ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಾಳ, ಸೋಮ, ಭೂಮಿ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ತನಿಖೆ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಶಾಮಿಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಇವತ್ತು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾದುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನೀವು ಯುವಕರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ತತ್ವ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ತಾವು ಮಾಡತೊಡಗುವಾಗ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವೆಲ್ಲಾ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ್.—ಅವರ ಕಾವ್ಯಮಯ ಭಾಷಣದಂತೆಯೇ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯೂ ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿದೆಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ಯಾವುದೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಓದಲಿಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಾವ್ಯ ಆಗಬಾರದು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಿ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದೊಂದು ನವ್ಯ ಕಾವ್ಯ. ಅವರದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ 'ಮೇಲೆ ನೋಡು ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬ, ಸುತ್ತ ನೋಡು ಲಾಂದ್ರ ಕಂಬ, ತಗೋ ಒಂದು ತಾಮ್ರದ ಚಂಬ' ಎನ್ನುವಂತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ತಾವು ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಬಡವರನ್ನು ಕೇವಲ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಿಂದ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಏನಾದರೂ ತಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೌರವ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಯಾರ ಅನುಮತಿ ಬೇಕು? ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಯವರೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮದೇ ಆಡಿಟ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ನಣದ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಯನ್ನೂ, ಗೌರವವನ್ನೂ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ನಿಮಗೆ ಬಡ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಕನಿಕರ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ಸಂತೆಮರಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಒ ನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪೈಕಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನೀರಿನ ಕುಲಭ್ರಮೆನ್ನೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಿಮಗೆ ಏನೇನು ಸಾಮಾನು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ನೂನತೆ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೂ ಸುಮಾರು ೫-೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸುತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪಾಪನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲ. ಇವರಿಂದಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು, ರಿವೇರಿ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಪನ್ನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೩-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ವಾಹನಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ರಿವೇರಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಡೀಲರರೂ ಕೂಡಾ ಅವರು ಪೂರೈಸಲಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಇರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಸಿ, ಅವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ೧೦-೧೫ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಅವುಗಳ ರಿವೇರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಹಾಗೂ ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವವರು ನೌಕರಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತೊಂದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇವರು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸೈನ್ಯ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಲಾಭ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಪನ ಮಾಡಿ ಈ ಮೂಲಕ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವತಃ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಜೀವನನಡೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ದಿಸೆಯಿಂದ ಮಳೆ ನೀರು ಹರಿದು ಮಣ್ಣು ಕೊರಕಲಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಚರಂಡಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಚರಂಡಿಯ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಸರೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳು ಹಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಐದಾರು ಜನ ರೈತರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ನಾಲ್ಕು ಐದು ಎಕರೆ ಹೊಂದಿರುವವರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಿರಂದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಡಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿಸ್ ಯಲ್ಲಿ ಏನು ಶಿಕ್ಷಣಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗದೇ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗದೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಪಾಯಿಯಿಂದ ೭ ಅಥವಾ ೮ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ, ಅಪೊಂಚ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ತೋಂದರು ಆಗಿದ್ದೇ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಪೊಂಚ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಿನ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಶಾಶ್ವತ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೂವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಶ್ರದ್ಧೆ ಮಹಿಮೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇತಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗರೂ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಸೂಲಾತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಡತೀಲಾಸರರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಕಾರಣ, ಒಂದು ವೇಳೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕೆಲವರು ನಿಂತಿರಬಹುದು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಾನ್ಡರ್‌ವರು ಇಂತಹವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆವರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ಕಾಲನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮಗೆ ವಂದನೆ ಹಾಕಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ನೋಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಸು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ, ಆದರೆ ಇರುವ ಕಾಸನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಷ್ಟ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಜನರು ಹೇಗೆ ಮುಂದು ಬರುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಹಂಚಿರುವುದು ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ. ಸದಾ ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಹೂಗಳು, ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಇವರು ಸಾಹುಕಾರ ಕುಟುಂಬದವರು ಇವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆದೀತು? ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಇವರು ಸಮ್ಮತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೇಡ ಬೇಡೆಯಲ್ಲೂ ಬಣ್ಣ ಹೋದವು ಎಂದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೇಡಗಳೂ ಕೊಳತು ಹೋದವು ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆ ನಮಗೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹವರು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಫಿಫ್ ವಿಸ್ತಾರಣೆ ಆಗಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೂವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ನೀವು ಪ್ರ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ೫೭ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೨೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆನೇಕಲೆಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ೧೨೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು ೬೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬಿಸಿ ಬೇಡುತ್ತೀರಿ? ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆನು ಕಷ್ಟ? ತೊಂದರೆ ಏನು? ಅದಾದರೊಂದರೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆಕೆಲಾಯ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಬಹಳ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ೧೪೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥ ತಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕ ರಾಜಸ್ವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೆಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೇ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ೧೯೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಓರನೇ ಪ್ರಜೆದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಮೇಗೌಡರು ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಜಿಲ್ಲೆ; ರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಷ್ಟಗಳ ಅರಿವು ಇದೆ. ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಹಣ ಬಂದಿದೆ; ಇದು ಓರನೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಳಗೊಂಡಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಸಹಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದ ತಹಕಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು; ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನಮಗೂ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಹಕರಿಸದೇ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.— ಬ್ಯಾಂಕಿನವರನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಕೆಡಿಸಿದವರೇ ನೀವು. ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಜಿ ಬಸಪ್ಪ ಪರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಕೂಡ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇನ್ನು ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೆಂಡದ ಹರಾಜಿನಿಂದ ೮೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪೈಕಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತ ವಿದ್ಯಾವಂತನಲ್ಲ, ಓದಿದವನಲ್ಲ. ಊರುಗಳಿಂದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಫೋರಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೇ ? ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷ ದಿಂದ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿದ್ದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೋ ಕೆಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಳೆಯವರಿಂದಲೇ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಬರುತ್ತೆ, ಬರುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೇ ಹೊರತು, ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಪಾಪಾ, ಸಿಮೆಂಟ್ ತರಿಸುವುದು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಹ ಬಡವರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಂತಹವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ರಸ್ತೆ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಸ್ವಾಮಿ ? ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬಂದಿದೆ, ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಯಾವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦-೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಪಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಏನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ನಾವು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅಂಥ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಿಯಾಂಜಲಿ ಮೇಲೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗತ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೋಡು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ? ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರದ್ದು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮದು, ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಡಗು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಬಿದರೆ, ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ ಧಾರವಾಡ. ಮಂಗಳೂರು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ. ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಎಂದರೆ ೭೫ ಲಕ್ಷ, ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೧೮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ೮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ, ಇವೊತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ೭೦-೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ೫-೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅದ್ದು ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಖಾತೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಪ್ರಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೋದ ವರ್ಷ ನಾನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾನು ೨೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ೭೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆಯಿತು ಅಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದ್ದು ತಪಾದಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ೪೦-೫೦ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಉಳಿದ ಶಾಸಕರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಗೂರಿನ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಏತಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ವಿನಯ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ತೇನು ಕಿತ್ತವನು ಬೆರಳು ನೆಕ್ಕದೇ ಇರುತ್ತಾನೆಯೇ? ನೀವು ಕಿತ್ತಿದ್ದೀರಾ, ನೀವು ನೆಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಿ, ಆ ಪಾಪ ನೀವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ನಾನು ಆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಸೇರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಂಡಿತಿಯವರು ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ, ೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲು, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಲ್‌ಗಳು, ಜನಜಾಗೃತಿ ಸಂಘಗಳು ಇಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬ್ಲಾಕ್ ಪಿಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ೬೬ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಿ, ಸಾವಿರ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಸು ಎಂಬಂತೆ ನೀವು ಒಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಊರು ಬಿಡಿಸಿದಿರಿ, ಈ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ನಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ? ಬರೀ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿ ನಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನಗಳು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಕಲ್ಲು, ಮರ, ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಈ ತರಹ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏನೂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ತಬ್ಬಿಕೋ ಬೇಕು, ಇಲ್ಲ ಹೊಡೆದಾಡಬೇಕೆ ಸೋಡೆದಾಡುವುದು ಬೇಡ, ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಆದು ಬೇಡ ಅಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೩೬ ತಿಂಗಳು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೋಯ್ತಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಳೆ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಏನು ಇದು.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು, ಅವರು ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಖಾತೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಏನಿತ್ತು ಈಗ ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಅಂಥ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರನ್ನು ಶತ್ರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸತ್ಯಂಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ, ದೊಡ್ಡವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿಶಬ್ದೇಡ, ದೂಷಿಸಬೇಡ, ನುಂಗಿದ ತುತ್ತಿಗೆ ರುಚಿಬೇಡ ಅಂಥ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನುಂಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಹೇಳಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಗೋಬರ್ ಗಾಸ್‌ಗೆ ಎನ್‌ಕರೆಡ್ ಮಾಡಿದಿರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದು ಮೊದಲು ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು, ನಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ತಲುಪಿದೆ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೋಟಾ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ದಿವಸ ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರಾಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು, ಅದರ ಅಧಿಕಾರದ ಅವಧಿ ತಮಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜಿತವಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಪ, ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಗೋಬರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಅದೃಷ್ಟ ನನಗೆ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು. ಹೋಗಲಿ ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನಾದರೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ.

“ಬೆಂಗಳೂರು ಐ.ಪಿ.ಎಚ್.ಗೆ ಹೆಸರುಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ, ಇದನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆರ್ಮಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದು.

ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಕಟ್ಟು ಬುದ್ದಿ ಬಂತು ? ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಅಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಹಾಕತಕ್ಕ ಷರ್ಟಿನ ಬೆಲೆ ಏನು ? ಅವರು ತಿನ್ನತಕ್ಕ ತಿಂಡಿಯ ಬೆಲೆ ಏನು ? ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಜ ಏನು ? ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ? ಇದು ಸರಿಯೇ ? ಜೋಳದ ಹಿಟ್ಟು ತಿನ್ನುವವರು ನಾವು, ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿ, ಪಲಾವು ತಿನ್ನುವವರು ಅವರು ಇದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವೂ, ನೀವೂ, ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಗೊತ್ತೆ ? ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ, ಅದಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೋ, ಅಥವಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೋ ? ಅಂತೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಬಹಳ ಚಂದ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಬ್ಬರ ತೋಟವೂ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನನ್ನ ತೋಟ, ಅವರ ತೋಟ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುವು. ನಾನು ಇವತ್ತೇ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು. ಆ ತೋಟ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಪ್ಪನ್ನೂ ಆಯಿತು, ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಆಗಲೇ ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ತಂದೆ ನೀವು, ಸಾಕಿದ ತಂದೆ ಅವರು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಅಂತ. ಅವರಿಗೇನು ಹಣ ಇಲ್ಲವೆ ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ? ಬಾ ಅಂದ್ರೆ ರಷ್ಯದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಹಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದುಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೇ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ರೈತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಪೈರನ್ನು ಕಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಜನರು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ಅಂತ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ? ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರದ್ದಾದರೂ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳ ಕಾರುಗಳು

ರಸ್ತೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ತಗುಲಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ತಳ್ಳುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಂತ ಆದರೂ ಮಾಡಿ ನವಗೆ ಆ ಜನರನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನೇನೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರನ್ನೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಬಾವಿಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎರಡು ಸೈಕಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೋಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋದವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಅವರೋ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೋ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಎನ್ನಪ್ಪಾ ನೀವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿರಿ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ.ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಆಕಾಶದ ಕುದುಗೆ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ನಿಮ್ಮದೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ.ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಈಗ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೋ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೇ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದಾ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ೩ ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಬಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗೇ ಬರುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆದರೆ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆ. ನಾನು ಈ ಬಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವುದು ಶುದ್ಧ ಅಪಮಾನ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಡಿ ಅಂತ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾರಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಯಾರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಂಪವರೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೂ, ಅವರಿಗೂ ಏನೋ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕು. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿ. ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಪಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವುದು ೧೨೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಸೈಕಲ್. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ನೀವು ೨೨೯ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ೧೧೦ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಜನರಿಗೆ ರೂಢಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ ಕುಂಟೆ ನೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯಿರಿ ಅಂದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಅದರ ರುಚಿಯೇ ಬೇರೆ, ಇದರ ರುಚಿಯೇ ಬೇರೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಬೀರು ಕುಡಿದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇರುವವರು ವಿಸ್ಕಿ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ವಿಸ್ಕಿ ಕುಡಿದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇರುವವರು ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ನೀರು ಕುಡಿದು ಅಭ್ಯಾಸ ಇರುವವರು ಕುಂಟೆ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿ ಜನ ಅಂತ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಈಗ ನೀವು ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ.ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೇ ಕೊಡಿ. ಇದೂ ನಿಮ್ಮದೇ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಿ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಅನಿಲ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಮೋರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಕಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನೇ ಹಾಕಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮೋರಿಗಳು ಕಲ್ಕಟ್, ಕಾಲುವೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ರಿಪೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಒಂದು ಮೂಟೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಖಾಲಿ ಚೀಲವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಯಾವಂತಿ ಆಡಳಿತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಜನರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದಾಗ ಗೃಹಚಾರವಶಾತ್ ನಾವು ಆ ಜನರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದರ ತಮಾಷೆಯೇ ಬೇರೆ ಇರತ್ತೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಯಾವ ದೇವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ದೇವರು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾತನಾಡುವ ದೇವರು ನೀವು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಅರಿವೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ತರಹ. ಮೂರು

ಕಾಸಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಲ್ಟರ್‌ಗಳು, ಕಾಲುವೆಗಳು, ಮೋರಿಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಂಡಸು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಿದ್ದರೆ ಏನು ನಮಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡ್ತೀರಿ ಅಂತ ಅವರಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ರೇಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಂಗಸರು. ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ನಾನು ಗಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆಯೇ ಇರುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೇಡಂ ಅಂತ ಅನ್ನೋದು ಹಾಗೇ ಬದುಕ್ಕುನೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳೋಣವೆಂದು ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಬರ:ತ್ತಾರೆ, ಹೇಗೆ ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸೀನಿಯರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲೇಡಿ ಕಮೀಷನರ್ ಇದ್ದಾಗ ಅವರು: ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಲೇಡೀಸ್ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಎಲ್ಲ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಶಾಸಕರು ಏನೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಬೇಡವೇ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮೀಳ ಅಂಥವರು ಬಂದರೆ ನನಗೇನು ಭಯವಿಲ್ಲ. ಐಎಎಸ್. ಆಫೀಸರುಗಳು ಒಂದು ತರಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕುಮಾರಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ, ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ನಾನು ಅಥಾವದಾದ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಹಾ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಐಎಎಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಗೌರವಾನ್ವಿತರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು. ೩೫ ಲಕ್ಷ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ೮ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಆಲೋಚಿಸಿ. ಈವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೩೫ ಲಕ್ಷ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾರು ಓಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಕಾರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ತಗಲಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಎಳೆಯಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಡಿ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಕಾರು ತಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಬೊ ಅಂದಂ ಕೊಡಿ. ಅದು ಆರ್‌ಜೆಕ್ಟನ್ ಆಗಿ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಚೇಪ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರೋ ಅವರನ್ನು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಳಿದವರಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಲ್ಪಾ ಮಾಮೂಲಿ ವಿಷಯ, ಅದು ಅವರವರ ಯೋಗ. ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ. ಕಿವಿಡಿದು ಹೇಳಿ. ನೀವು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿದರೇನೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ಪೆಂಡೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಪೆಂಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೂ ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಪೆಂಡೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ಬಾತೆಯನ್ನು ಮದಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ ಅಮರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ಆಗಿರುವುದು ತೋರಿಸಿ. ತಾಲ್ಕೋಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಂಟ್ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಇರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರ ಮುಂದೆ ಸರ್ವೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. — ಅವರನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಹೇಳಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇನಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಂತಾಗ, ಅವತ್ತು ಮಾಡಿದ ಊಟ ಈವತ್ತಿಗೂ ಬಾಯ್ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ. ನಿಮಗಾದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನ ಮಾಡಲು, ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಊಟಕ್ಕಾದರೂ ಕರೆಸಿ ಹೇಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು. — ಬಿರಿಯಾನಿ ಹಾಕಿಸಿ ಅಂತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮೇಗೌಡ. — ಬಿರಿಯಾನಿ ಬೇಡ, ಬರೀ ವಾಸನೆ ಸಾಕು. ನನಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಿಂದೆ ಸಾಕಾಣೆ ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಕೋಳಿ ಸಂಕಾಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬಡಜನರು, ಬಾಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಇವನ್ನು ಸಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ. ಹಸುಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅರ್ಜಿಯೊಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಹಸುವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಇದೆಯೇ. ಬಡವರಿಗೆ ಎನ್‌ಕೋರ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ. ಸಾಕತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಮ್ಮೆ ಕೊಡಿ. ಎಮ್ಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರೆದರೆ ಅದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಹೊಡೆದಾಗ, ಬಡಿದಾಟ. ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಹಂದಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇರಬಹುದು, ಕುರಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ತಿನ್ನುವಾಗ ಒಂದು ಕುರಿ ತಿಂದುಕೊಂಡರೆ ಏನು. ನೀವು ೨೨ ಕೋಟಿ, ೨೩ ಕೋಟಿ, ಮೂರು ಕೋಟಿ ತಿನ್ನುವಾಗ ಅವನು ನೂರಬವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯ ಕುರಿ ತಿಂದರೆ ಏನು ? ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನು, ಒಂದು ಡತ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್. ಮೆಟರ್ನಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ದುರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬದುಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಬಡವರಿಗೆ ಸಲಿಕೆ, ಗುದ್ದಲಿ, ಕೊಡಲಿ, ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಇರುವುದು ಬಡತನ, ಬಡವ ಊಟ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಊಟ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಬಟ್ಟೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಗಡೆ ಹೆಂಡತಿ ಕಂಠಿತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಮನೆ ಬೇಡವೇ, ಜನತಾಮನೆ ಬೇಕಲ್ಲಾ, ಎಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ. ನೀವು ಏನು ಈಗ ೧೦-೧೦ ಅಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಮಳೆ ಏನಾದರೂ ಚಾಸ್ಸಿ ಬಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ದೇವರಾಣೆಗೂ ಒಂದು ಚೂರು ನಿಂತಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಾಭಿಷೇಕರು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದೊಂದು ಕಕ್ಕಸ್ಸು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನೆಗಳ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಮನೆಯೆಂದು ಕಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಕಕ್ಕಸ್ಸು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಡವೇ ? ಮನೆಯೊಳಗೆ ಒಲೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಚಿಮಿನಿ ಇಡಿ. ಊರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಡುತೋಪು ಮಾಡಿ. ಮನೆ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಜನರ ಲಿಫ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ನೀವು ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಖಾತೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಯಾವ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಇದೇ ಖಾತೆ ಇರಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಬರುವವರು ಎಂತಹ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಬರುತ್ತಾರೋ ನೀವು ಕಂಡಿರೋ ಜನ ಕಾಣದವರು ಬಂದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಭಾರಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಚುನಾವಣೆ ಬೇರೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು ನೀವೇ ಇರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ, ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮಾರುವುದರಿಂದ ಬರೆತಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾರಾಯಿ ಹರಾಜಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಹಣ ೪೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹೆಂಡದ ಹರಾಜಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಹಣ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಸಾರಾಯಿ ಮೇಲಿನ ಸಿಲ್ಕು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಿದ್ದು ೬ ಕೋಟಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ೮೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಡ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕು. ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಕ್ಕವರು ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರು, ದೀನದಲಿತರು, ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದವರು, ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದವರು ಇಂತಹವರು ೪೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನಾಳೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಧರಣಿ ಮಾಡಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ, ನಿಮಗೆ ಧರಣಿ ಹೊಡೆವುದಕ್ಕೆ ಬರವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಶೇಖರವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಧರಣಿ ಹೊಡೆವುದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೀಮರನು ಪಾಟಿ-ಮಾಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೇನು ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹುಲ್ಲು, ಸೊಪ್ಪು ತರಕಾರಿ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಧರಣಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದು ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅದು ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿ ಗೊಬ್ಬೆದ್ದು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ೧ ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೊಂದು ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇಸಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಅನೇಕರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಸರ್ಕಾರದ ದಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷರು, ನಿನ್ನೀಮರನು. ಅನೇಕರಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪಾಪ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಹರ್ಷಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಗೆಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಆದರೆ ಆತ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ರೇವತೆಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀನು ಪಾಪ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೆಣ ತಿಂದು ಬಾ ಎಂದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ಮಹರ್ಷಿ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೆಣ ತಿಂದು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿ ಕೊಡದೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರಿಗೂ ಅದೇ ಗತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅನೇಕರಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿದ ೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೂ ಆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಚಾನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಮೇಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ, ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರು ಇವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಬಂದಾಗ ರಿವೇರಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ರಿವೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಂದು ೬ ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ನೀವು ಬಂದಾಗ ಟಿ.ವಿ.ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರಿ ಅದು ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಏನೋ ಒಂದು ಬೋಲ್ಡ್ ಹೋಗಿರಬೇಕು ನಾವು ಸರಿಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಸರಿಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಚಿಲ್ಲಾ

ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇರಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ, ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷರು, ನಿಪುಣರು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಉದಾರತೆ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ನಿಮಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ? ೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ೧ ಕೋಟಿ ಅಂದರೂ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೆಷ್ಟೆನ್ನ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ನೂರು ಜನ ಹರೀನರ: ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೊಂದು ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಅವರ ಒಬ್ಬ ಅಪ್ಪ ಸಹಾಯಕ ಎಂದು ಇದ್ದಾನೆ ಆತ ಇವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾನೆ. ಆಗಲಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ಜಾಗ ಬಿಡುತ್ತಲೆ ಹರಿದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ರ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೬೫-೭೦ ಇವೆ, ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೧೫-೨೬ ಇವೆ. ೬೫ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ೧೫ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ನೀವೇ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಜನ ದಿನದಲಿತರು ಇದ್ದರು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಏನಿ, ಹುಲ್ಲು ಮನೆಗಳು ಇವೆ ನೀವು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ ನಾನು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದೆ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಭಾಷಣದ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಓದಿಬಿಟ್ಟು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ತನ್ವೀರ್ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ಮೆಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಇವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿಕ ರಾಜಸ್ವ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅಭಾವ? ಹುಲ್ಲು ಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದೆ ಆತ ಈಗ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ನೀವು ಕೆಲಸಕಾರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇವರು. ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ೧೦ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಪ್ರಮಾಳರವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಪ್ರಮಾಳರವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸುದ್ದಿ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಕಷ್ಟ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟಿರುವ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಅಭಾರಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಬಹಳ ಕರುಣಾಳುಗಳು, ದೇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳುವಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರು. ಅವರು ಊಟ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಮಂಗಳ ಹಾಡತಕ್ಕವರು. ಅವರು ಏನು ಕೇಳಿದರೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಾನು ನೆಟ್ಟಿರುವ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿ. ಅನೇಕ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ದೇಶ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಾನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೆಳೆದರೆ ಏನು ಲಾಭ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮಹಿಷಿ ಭಾವಿ ಸೇತುಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿಮೆಂಟ್ ಒದಗಿಸಿ. ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಇವತ್ತು ೨ನೇ ಕಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ.

ಈಗ ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮೀಳಾ ಅವರು ಪೊರೆ ಬಿಟ್ಟು ಹಾವಿನಂತೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ೮ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ್ಣು

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಶುವಿಹಾರ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯೇ ನಮ್ಮ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿರುವುದು. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಮನೋಭಾವವಾಗಲೇ ಕರುಣೆ ಆಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೇ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ದಿವಸ ತಲೆ ಇದ್ದರಲ್ಲವೇ ಟೋಪಿ ಹಾಕುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ತಲೆ ಇದೆ, ಬುದ್ಧಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಜನರು ಕೇಳಿದರೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತಾವಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಿ. ಕನ್‌ಜೋನ್-ಮಂಚ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಸ್ವತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ಒಹಳ ಹಳೆಯದು. ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಕೆಲವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಯಾರು ದುಡ್ಡು ಕೇಳಿದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ನಾವು ದಿನವೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಹೋದಾಗ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು ಬರುತ್ತೀರಿ ಅಷ್ಟೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಫಾರಂಗೆ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ೨೪ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ? ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು? ನಿಮಗೇನಾದರೂ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ ನೀತಿ, ದಯಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಎಂಬುದು ಇದೆಯೇ? ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೇ? ಅದು ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆ ಇದಂತೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಟ್ಟರೆ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಬಾಬಿಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಟ್ಟಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಡಿ. ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ತಮಗೆ ಯಾರೂ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಲೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡಿ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಲ್ವ್ ತೆಗೆಸಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರು. ಅವರು ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನನಗೂ ಸಹ ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ೨೦ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಒಂದು ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರು ನನಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನಾಳೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ನಾಡಿದ್ದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸಲವೂ ಅವರು ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಅವರು ಅದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಾನು ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪೇನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಕೊಡಲೇ ನಾವು ರಾಮಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಮ ಅಲ್ಲ, ಕೃಷ್ಣ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕೃಷ್ಣ ನಿಗಿತ ರಾಮ ಒಳ್ಳೆಯವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2ND JULY 1982

ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಯೋಗ್ರಾಫಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ೨೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಡ್ಡಾನನ್ನ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ೨ ಸಾವಿರೆ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನನ್ನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿದ್ಯಾಪಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ದಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರೋಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬುನಾದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾವು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ವೇಗದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮೊದಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಿದೆ, ಅದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಎಲ್ಲ ಡಿ.ಸಿ.ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಮತ ಬೇಧವಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸಹ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದೊಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ರೋಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ವಾದುದು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಾವು ನೀವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ೩೦ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಆರ್.ಎಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ, ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಂದ್ರದ ಮುಂದೆ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಏನಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಇವುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೊದಲು ಭೂಮಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕೊಲೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದಿರುವ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು, ಎರಡು ಇಲ್ಲವೇ ಮೂರು ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವೇ ಆಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಒಬ್ಬರು ೫೪ ಎಕರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶೇಕಡಾ ೯೫ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಹ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಡಿ.ಸಿ.ಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲೇ ತಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದವರು, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಡಜನತೆಯ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ೨೦ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಒಂದನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ದೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕ ಶಾಹಿ ರಾಜ್ಯದಂತೆ ಅವರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರಾಗಲಿ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮೀಷನರಾಗಲಿ ನಾನೇ ರಾಜ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ತರಹ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಆ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಪದ್ಧತಿ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಅಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು, ಒಂದು ರೋಡಿನ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ, ಒಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ, ಒಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಅನುಭವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟಿ ಸಿಟಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇನೇ ರೊಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಛಾಲ್ಕಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆನೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದದ್ದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಜಂಕ್ಷೇಟ್ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಂಕ್ಷೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ಜಂಕ್ಷೇಟ್ ಹೇಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಅದು ಕಾಗದದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು, ಹೀಗಾದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ರೀತಿ ಅದರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು, ಇನ್ನು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ೪೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಮ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ? ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದು

ಹೋಗಿವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಕುಂಟೆ, ಸಿರಸಿ, ಬಾಲೂರು ಮತ್ತು ಹಾರಿಬಳಗೆ ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು ಬಿಡುಹೋಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡು ಹೋಗಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ೪೫೦೦ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಎಂದು. ಅವರು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಿಂಪಾಟ್ಗೆ ಬೂದಿ ಬೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿವೆ ಅನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಿಕ್ಕರಿಗೆ ಮನವೇಚಿಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರು ನಾನು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ೨೪ ಗೆಂಟರೊಳಗೇನೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೊಳವೆ ಭಾವಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳು ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿವೆ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೪-೫ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳು ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಆ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳು ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಆ ಜನಗಳು ಏನು ಕೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಓಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ನನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಓಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ ತೆಗೆಸಬಾರದು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ತಾವು ೪ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದರ ಬದಲು ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಓಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ ಅನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆಸಬಾರದು ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ ತೆಗೆದರೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ ಸಾಲ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗಾಗಲೇ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಕಮಿಷನರಿಗಳಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಆಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಆಗಲೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಅದರ ಯಾವ ಜಾಗ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ ಅವರೇ ನೋಡಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಓಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ ತೆಗೆಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಎರವನಹಳ್ಳಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮರ್‌ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆಕೆಲೋ ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂದು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಯಾರೂ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಮ್ಮರ್‌ ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ೪-೫ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದನ ಆವಲ್ಲಾ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚೀಫ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದೆ. ತಾವೂ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಈಗ ಚೀಫ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಓಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ ತೆಗೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆರ್ಡ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಒಳಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೊಳವೆ ಭಾವಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರ ಕಷ್ಟ ಹೀಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈಗ ಚೀಫ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್‌ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇರಬಹುದು, ಅದರ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್‌ ಅನ್ನು ಚೀಫ್‌ ಇಂಜಿನಿಯರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಗಯಾಬಿಟ್ಟು ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಆ ಲಾಗಿಂಗ್‌ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡ್ಸ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೋಡ್ಸ್‌ ಆಗಿವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ರೋಡ್ಸ್‌ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ರೋಡ್ಸ್‌ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ರೋಡ್ಸ್‌ ಮಾಡಿರುವುದು ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಿಂದಾಗಬೇಕೆಂಬುದರಿಂದ ಈ ಇಂಬ್ಯಾಲನ್ಸ್‌ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು

ರೋಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೈವಲ್ ಆಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯವ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಪನ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೋಬರ್ ಗಾಸ್ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರ. ತಾವು ಈಗ ಈ ಸಿಮೆಂಟ್ ವಿತರಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಫಾರ್ಮ್ ಲಿಟೇಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ೧೦ ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕಾದರೆ ೧೦-೧೦ ಸಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ತಿರುಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು ಎಸ್ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕು ಅದು ಬೇಕು, ಇದು, ಬೇಕು ಅಂತ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಏನು ಗೊತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇನೋ ತೀದಂಥಾ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳೆಡೆ ೨ ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೂ, ೪ ಮೂಟೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ೧೦-೧೦ ಸಾರಿ ತಿರುಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು, ಎಸ್ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕು, ಪ್ಲಾನ್ ಬೇಕು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಈ ಯಾವ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಕೂಡ ಆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಹಾಕದೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ದೊರಕುವ ಹಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ತಾವು ದನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿ.ಡಿ.ಓ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಹೋದರೂ ಸಹ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ರೈತರು ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಿ.ಡಿ.ಓ ಆಫೀಸಿಗೆ ತಿರುಗಿದರೂ ಸಾಲದ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರನ್ನು ಈ ಹಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೬ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ತಿರುಗಾಡಿಸಿ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸಂತ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬಹುದು. ತಾವು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಮಾಯಣ್ಣ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮುದಾಯಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘಟಿತ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿ ಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗ್ರಾಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಒಲವಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಾರಿಗೆತಂದಿತು ಆಗಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನಮಗಿಲ್ಲ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ತರುವಾಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಬರಬರುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಯದೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡವು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ಲಾರದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಅವರ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಮನೆ ಡಿಕ್ಕಾಲೀ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಾತಾವರಣವಾಗಲೀ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇರಲು ಸ್ಯಾಂಡ್‌ವಿಲ್ಲ

ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮನೆಗಳು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾವಂತರು, ಬುದ್ಧಿವಂತರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬಂದರೂ, ಎಷ್ಟು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವರು ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಣಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನವೀನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಾದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಾವು ತಡೆಯಬಹುದು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಆಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಶೋಕ ಮೆಹ್ತಾ ಅವರ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೇ ಆದ ಮಾನ್ಯ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಾವು ಜಾಲಿಗೆತಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಹೇಗೆ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಾಗಲೀ ಯಾವುದೇಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಆಡಳಿತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಕೃತವಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಯಾವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡನ್ನಾಗಲೀ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತನ್ನಾಗಲೀ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರಿಸೋರ್ಸ್ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ. ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರ್ ಇಲ್ಲಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಫೀಸರ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ನಂತರ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಎನ್ ಆರ್ ಟಿ ಕೆಲಸಗಳು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಆದರೆ

ಒಬ್ಬ ಜಯಾನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ನೇಮಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸದ ಓತ್ತಡ ಇರುವಾಗ ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಕಡೆ ಅಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಲೋಕಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಕೆಲಸ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಆಗ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡುವುದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು ಈಗ ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ಕಮಿಟಿ ಈ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸರಿಯಾದ ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು-ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಳಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಾವಿಗಳ ನೀರು ರಸ್ತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗಲೀಜು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ ಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

೪-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಜನಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೦-೩೦ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರಿಪೇರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೫೦ರಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುತ್ತವೆ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೦೦ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ೭೫ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೫ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಸೆಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಅದರ ರಿಪೇರಿ ವರ್ಗ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಈ ಸೆಲ್‌ನ್ನು ಅಟ್ಟಾಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಚಾರ, ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಿಪೇರಿ-ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸೆಲ್‌ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಮೂಲಕ ಈ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳೀಯರು ಒರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಪೂರ್ತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಗಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಿದೆಯೋ

ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಏನೇನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಇಡೀ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅನುಯೋಜನೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊರಟಗೆರೆ ಮತ್ತು ಮಧುಗಿರಿ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಐ.ಆರ್.ಡಿ.ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ಲೇಔಟ್‌ದಾರ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರಾರು ಬಿಲೋ ಪಾವರ್ಟಿ ಲೈನ್ ಕೆಳಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆರ್‌ಎನ್‌ಇಒ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಇಲ್ಲವೇಹೋದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಒಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಒ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಗಾತ್ರವೆಂದು ಎಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಡಕಪ್ಪು ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಪೋಲವರ್ಷ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಡಕಪ್ಪು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆ ದೂರಿನ ಮೇರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಿರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೆಚಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಲೀ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಲೀ, ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಎನ್.ಆರ್.ಇ ಒಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಲೀ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಿರ್ಚಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಾಮವಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶ ಬೋರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇರಿಗೇಷನ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶ ಬೋರ್ಡ್ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಐಡೆಂಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಈ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇದಿಂದ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಜನರಿಗೆ ಹಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸರ್ಜನ್ ಇರುತ್ತಾರೆ

ಅವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಹೋಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಚೆಕ್‌ಆಪ್ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೈಡೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಸುಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಯುತವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆ ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಳಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಂಡಲಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮೀಣ ಯುವಕಗೆ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತರಬೇತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೂರಲ್ ಸೈಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ ಡೈರಿ, ಪೌಲ್ಟಿ ಈ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕಸುಬುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಮಾಡರ್ನ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನವೀನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್.—(ಆಳಂದ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೇ ರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕಡಿಮೆ ರೊಕ್ಕ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದತಕ್ಕಂಥ ದೇಶ. ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಕ್ಸಿಟಿನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಇರತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ರಾಯಮೆಟೇರಿಯಲ್ಸ್ ಅವಾಯ್‌ಲೆ ಬಿಲ್ಡಿ ಇದೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ; ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಎಕ್ಸಿಟಿನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸಿಟಿನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಂದು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಕ್ಸಿಟಿನ್‌ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್‌ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕುಂಬಾರರು, ಕಮ್ಮಾರರು ಬಡಗಿಗಳು ಇನ್ನು ಇತರೇ ವರ್ಗದವರ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ತರುಣರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಡಕಟ್ಟು ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಳೆಯಿಂದ ನೀರು ಬಂದರೆ ಆ ಹೊಸ ನೀರನ್ನು ಜನರು ಕುಡಿದು ಜನರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಗ್ರಾಮಗಳಾದ ಚಳ್ಳಗರೆ, ತಡಕಲ್ ತೆಳ್ಳೂರು ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆ ಮುಗಿದಕೂಡಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೇಟಿ ನೀಡಿಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೇಟಿ ನೀಡಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವರು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದು ವರೆವಿಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎರಡು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಲ್ಯಾಬೋರ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಇದು ವರೆವಿಗೂ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಳ್ಳಿಗರೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದನಕರುಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಚಪ್ಪಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕಾಲು ರೋಗ ಬಂದು ಸಾವಿರಾರು ದನಕರುಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಂತಹವರು ತಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಬೀಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಳಸುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಸೈಟ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಮನೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು IP, ಸಿಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಕಡಗಂಚಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಂಪನಿ ಮತ್ತು ಗಿಂಜನರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ

ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಡಗಂಚಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೭೨ ಹರಿಜನ ರೈತರಿಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿವೆಲ್ ಟಿ. ಡಿ. ಬಿ. ಕಡೆಯಿಂದ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ವೆಲ್‌ವತ್ಸು ಐ. ಪಿ. ಸೆಟ್ ಅನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಭೀಷರಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು, ನಮ್ಮ ಆಳಂದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ರಸ್ತೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಪ್ರತಿದಿನ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಖಲ್ತಾ ಶಾಸಕರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಯಾವ ಕಂಡಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಕಾನಿಕ್ ನನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಚಿವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಜರ್ಚಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹಳ್ಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಡಿಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಎಂ. ಪಿ.ಎಲ್. ಎ ಗಳ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಪೂಲಕ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಮಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗದವಾಡಿ ಟ್ರೈಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಎತ್ತ ನೋಡಿದರತ್ತ ಕ್ಷಾಮ. ನಮ್ಮ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ, ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇವತ್ತು ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜರ್ಚಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೆಸ್ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲೂ ಕ್ಷಾಮ. ಇದರ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗ್ಯಾಲರಿ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ತುಂಬಿದ ಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಂಗ್ಲ ಸಾಹಿತಿ ಬರ್ನಾಡ್‌ಷಾ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಜೆ.ಕೆ. ಚೆಸ್ಪಿರೈನ್ ಕೇಳಿದರು ನೀವು ಯಾಕೆ thin and slim ಆಗಿದ್ದೀರಿ ? ಅದಕ್ಕೆ ಬರ್ನಾಡ್‌ಷಾ ಹೇಳಿದರು Because you are fat ಎಂದರು ಏಕೆಂದರೆ. "He was a fatly man" ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮ ಇದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಅಭೀಷಂಸ್ಸು ಗ್ಯಾಲರಿ ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಂತೋಷ ಇಪ್ಪೋತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಡೆಗೆ ಯಾರೂ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದು ದುಃಖದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಸ್ವತಃ ರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಬರ್ನಾಡ್‌ಷಾ ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವನ್ನು ನಿಷ್ಕರಣೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯವೇ ಕಾರಣ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ ೨೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ೨೦ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ೨೫ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ೪೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ೧೨ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಳಕಳಿ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ೧೨ ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಗಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಗೋಲಿಬಾರಂ ಬಗ್ಗೆ, ಕೋಲಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಕೆರೆ ಒಡೆದದ್ದು ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳು. ೩೧೨ನೇ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾಮಿತ್ರರೂ ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಏನಾದರೂ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಇವತ್ತು ಮೂರು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಬದ ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ೭-೮ನೇ ಕಾಲಂ ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಕಬ್ಬು ನಿಡಿಕೆ ಬಂದ್, ಎಂದೂ ಕೃಷಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಇದು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ೯ನೇ ಪುಟದ ೩, ೪, ೫ನೇ ಕಾಲಂ ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಯೋಜನೆಗೆ ೯.೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ೨೦ ಅಂಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ೮.೩೭೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೨ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ೬, ೭, ೮ನೇ ಕಾಲಂ ಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಗೊಳಿಸುವ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ. ೬ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರೈತರ ಬಂಧನ, ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ವಿಷಯ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪಾಲೀಕರ್ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪಾಲೀಕರ್ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ವೇತನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದನೇ ಪುಟದಲ್ಲೇ ೫ನೇ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ಮೊದಲನೇ ಪುಟದೊಳಗೆ ೫ನೇ ಕಾಲಂ ನಲ್ಲಿ ೫ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ೪ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಪತ್ರ, ೩೮ ಪಂಕ್ತಿಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ೪೩ ಪಂಕ್ತಿಗಳು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೫೬ನೇ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದ ೫೯ನೇ ವರೆಗೆ

ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಟ್ಟು ೯೪ ಕೋಟಿ ೯೩ ಲಕ್ಷ ೨೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ೭೦ ಕೋಟಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ೨೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ೯೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ೭೦.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೬.೩೩ ಲಕ್ಷ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೭.೭೦ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಶೇಕಡಾ ೨೮.೯೧, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರು ಶೇಕಡಾ ೭೧.೯. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ನಗರ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತಲಾವಾರು ೯೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದಾವಾಶ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದು ನಾವು ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಲೆಕ್ಕ. ತಾವು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡದ ಖರ್ಚು ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಖರ್ಚು. ಯಾವುದನ್ನು ನಂಬಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಯೋ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಖರ್ಚು ಸರಿಯೋ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿ. ಪಿ. ಎ. ಪಿ. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವರದಿಯ ೧೦ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚು ೯೫.೬೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಕನ್ನಡ ವರದಿಯ ೧೨ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ೬೬.೭೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ. ಎಂ

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಖರ್ಚು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ೨೯೩.೬೫೦ ಲಕ್ಷ, ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ೬೦.೮೨೦ ಲಕ್ಷ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೨೬೦.೮೨೦ ಲಕ್ಷ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಖರ್ಚಿನ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಲಾಮಧಾಮರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಇಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೫೬೪.೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವರು ೮೨.೯೦೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೇ ಕೋಷ್ಟಕದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೦-೮೧ ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಯಲ್ಲಿ ೨೮೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ೩೦೦.೫೭೫ ಲಕ್ಷ ಉಳಿಸಿದರು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನರು ಉದ್ಧಾರ ಆಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಉಳಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಬಡತನ ನೀಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀವು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ, ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನರ ಕ್ಲೇಮ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನಗೆ ಈ ಲೆಕ್ಕ ದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ೨೦ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ As against the total outlay of Rs. 425 lakhs for the year 1978-79 an amount of Rs. 300 lakhs was released. ೩೦೦ ಲಕ್ಷ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೂಳಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೨೦ ಲಕ್ಷ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಉಳಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇವರು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿದೆಯೇ ? ೨೬ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೧೪೧೩ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ನೊ ಲಿಂಕ್, ನೊ ಕನೆಕ್ಷನ್. ಇಡೀ ೨೬ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೭೩೨೪ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಲ್ ವೆ ದರ್ ರೋಡ್ಸ್ ಸರ್ವ ಉತ್ತಮ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ೧೯೧೩ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ವ ಕಾಲಿಕವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಹಣ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂಥ ಕೆಲಸ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ

ಸಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಜನರನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭ್ಯುದಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಐ. ಆರ್. ಡಿ. ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೧೪೨೨.೭೬೦ ಲಕ್ಷ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೮೩೪.೩೫೧ ಲಕ್ಷ. ೫೮೮.೪೮೦ ಲಕ್ಷ ಅಂದರೆ ೪೧.೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೌರವದ ಹೆಸರಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಸಮರ್ಥತೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಮತ್ತು ಅಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಮೌಂಟ್, ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಣ ೧೮೧೮.೫೪೩, ಆದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೧೪೪.೧೯೮. ಉಳಿತಾಯ ೬೭೪.೩೪೫. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿದರಲ್ಲ, ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿದಿರಿ, ಯಾರಿಗಾಗಿ ಉಳಿಸಿದಿರಿ ? ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪುಟ ೧೦೪ ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“Rupees 12.09 lakhs which remained unutilised at the close of the operational period in 19 blocks and Rs. 2.53 lakhs realised from sale of eggs and culled out birds in respect of 12 closed Head-quarters poultry units were retained by the Taluk Development Boards instead of refunding the amount to Government.

Rupees 1.05 lakhs were spent in 7 blocks on items of work not directly connected with the programme.

Rupees 35.80 lakhs spent on 12 closed poultry units (Rs. 6.59 lakhs) and 203 school/community gardens which were not functioning after the close of the operational period (Rs. 29.21 lakhs) did not yield continuing benefits.

Expenditure of Rs. 1.82 lakhs incurred on abandoned wells and Rs. 1.46 lakhs on excess stocking of fish seeds proved infructuous while Rs 7.24 lakhs spent on sinking of 81 wells remained unproductive.

UNICEF supplies and other materials aggregating Rs. 2.94 lakhs remained idle in 16 blocks.”

The points mentioned above were reported to the Government. We do not know what happened to it. ಇದು ಆಡಿಟರ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಬ್ಸರ್ವ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಏಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬರಲಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸಗಾರರು ಬರದೇ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು. ಈ ಉತ್ತರ ಹಾಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ೧೦೬ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧೯೭೮-೭೯ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿದರೂ, ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು, ನಿಮಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೬ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಈ ಎರಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇಮನಿವಾರಣೆ ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೧೯೭೮-೭೯ ರಲ್ಲಿ ೪೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೩೨.೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ೧೯೭೯-೮೦ಕ್ಕೆ ೧೯೧೪.೪೪ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೨೪೪.೮೭ ಲಕ್ಷ. ೧೯೮೦-೮೧ಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೯೧೧.೪೪ ಲಕ್ಷ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೦೨೯.೭೯ ಲಕ್ಷ. ಏಕೆ ನೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಏಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ: ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು, ಎಷ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಅಥವೇರ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೮-೭೯ ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ೪.೨೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ಕೆಲಸ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೩.೭೭ ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ. ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ಎಂಪ್ಲಾಯಮೆಂಟ್ ಅಥವೇರ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿರತಕ್ಕವರು. ೬.೬ ಲಕ್ಷ. ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ೩.೭೫ ಲಕ್ಷ. ಏಜೆಂಟ್ ರಿಜೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೯ ರಲ್ಲಿ ೩೨೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೧೦೯೫ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೧೯೮೦ಕ್ಕೆ ೧೦,೨೫೨ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೭೭೦.೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು, ಖರ್ಚಾದ ಮೇಲೆ ೫೫೧ ಕೆಲಸಗಳು Stopped or abandoned. ಎಂದು ಇವರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು, ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ೭೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಮುಗಿಯಿತು, ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಯಾವುದ ರಿಂದಲೂ ದುಡ್ಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ೫೫೧ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು, ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಇವರ ಆಡಳಿತದ ವೈಫಲ್ಯ.

ಆದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ೨೪೭೦ ಜನರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕವರು ೨೨೫ ಜನ ಮಾತ್ರ. ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಎಷ್ಟು ೩೪.೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ಅವರು ಸ್ವತಃ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಆ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನ್ನು ನೀವು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನೋ ಇಲ್ಲವೇ ಗಂಧದ ಕಡ್ಡಿ ಮಾಡುವ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ನೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ಸ್ವತಃ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಮಾತನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದುರ್ಮಗವಹಾರ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಕೂಗು ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಪಂಪ್‌ಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಮಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ಅವನ್ನೇ ಹೊಸದೆಂದು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವು ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಮಿಷನ್ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಳೆ ಮೋಡ ನೋಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೆ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು. ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಬಾವಿ ಹೊಳು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ

ಕಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅವಮಾನಕರವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಗಲಾ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೇಹ ಬಾದೆಯನ್ನು ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿ ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಏದ್ಯುತ್ ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ತೀರಾ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಮೇಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆಗಲೀ ಯಾವ ಆರೋಪಣೆಗಳು ಬರಬಾರದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಬಯಸುವುದಾದ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ಹೊಣೆಯಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹೊಣೆಯಲ್ಲ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ “ಕೂಳಿಗಾಗಿ ಕಾಳು” ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಸಕರು ಹಾದ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಯಿತು? ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೋಷ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಸದನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ದೋಷವನ್ನು ನೀವು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಕಾರು ಆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬಿಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ಎಂದರೆ ಬಿಸಿಲು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಾರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅನಂತರ ಅವರು ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾದರೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಳೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಅನಂತರ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜಮೀನು ಸ್ವಾಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ಅವರ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದವು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಹಳೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾಕಿ ಮೊದಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ವಾಪಸ್ಸು ಹೊರಟೆವು. ಆಗ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಲೆಕ್ಚರರ್ ಆಗಿದ್ದನೆಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿದರೆ ಈ ಊರಿನ ಗೌಡನ ಮಗನಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಓದದೇ ಇರುವವರು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಬೇರೆ, ಅವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೀಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದರೆ

ನಾಳೆ ದಿವಸ ನನ್ನ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣವೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸೋಮಾರಿಗಳ ವರ್ಗವನ್ನೇ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಂಕುಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೇಪರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಪಿಟೆಂಟ್ ಬೇಕಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಂಥಾ ಸೋಮಾರಿ ಜನರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಸರಿಯೆ ಎಂದು ನಾವು ಆತ್ಮ ತೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.— ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರ್.— ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಪುಡಾರಿಂಗೆ ಅವನು ಅಗಿರಲಿ ಪಕ್ಷ ಭೇದ ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಮಾತನಾಡೋಣ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡೋಣ. ದೇಶದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡೋಣ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಷ್ಕಾರರಾಗುವುದು ಬೇಡ, ವಸ್ತು ನಿಷ್ಕಾರಾಗೋಣ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳು ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಉದ್ಯೋಗಶೀಲರಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯೋಗಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳೆಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಘಾತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಜನರು ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವಂಥ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ಎಂದರೆ ಈ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು. ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಿಯಮ್ಮ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೇವತೆ ಇರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಅಧಿ ದೇವತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ದೇವತೆಗೆ ಆ ಊರಿನ ಜನರೊಬ್ಬ ಭಕ್ತಿ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಪಂಗಡವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಒಡೆದು ಜೊರು ಜೊರಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಮತ್ತೆ ಏಷ್ಯೋ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಗಳು ನಷ್ಟವಾದದ್ದೂ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮದ ಹಬ್ಬ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಒಪ್ಪಲಿ ಒಪ್ಪದೇ ಇರಲಿ, ಆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪುನರುಜ್ಜೀವನೆ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮತ್ತು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ನಾವು ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿ

ವೇವೆ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೯೩ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂ ರಾತಿ ನೀಡಿದರು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಬಹುಶಃ ೯೩ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಭುಜ ತಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಗಳು ಕಾರ್ಯಾಗತವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಅದನ್ನಾದರೂ ಈ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರೆದು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಡ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರೆದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏನು ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ೫-೬ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ ಕಡೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಡಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬೋರ್‌ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡಿ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ರಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಏನು ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಇನ್ನು ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಎಂದು ಹೊಸದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಚರಂಡಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇದ್ದು ಚರಂಡಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಮತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಏನು ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಣ ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಗಂಗಾಧರನರವರು ಹೇಳಿದರು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಊರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾಗಿರು ವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾಯ ಊರುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟೈಪ್ ಡಿಸೈನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ.ಗಳ

ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೫ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇನೇ ಪಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ದೈವಸ್ಥಿ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಿಗತಕ್ಕ ಮರ-ಮುಟ್ಟು ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವೊಂದು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಷಿಪ್ಪಣೆ ಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಿಪ್ಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಡಿಷನಲ್ ಆಗಿ ವಹಿಸಿ ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಕ್ಷಿಪ್ಪಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಬಹುಬೇಗ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೫-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇದುವರೆಗೂ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಕೀಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀವೇ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಕೊಡುವ ಮರ ಸೌದೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೇ ವಿನಃ ಅದು ಮನೆಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅರ್ಥ ಮನೆಗೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಬಾರದು ? ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮರ ಕೊಡುವಾಗ ಲಾಭ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಳೆದ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವು ಮನೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಮರದ ಸಾ-ಮಿಲ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ಮ್ಯಾನುಫ್ಯಾಕ್ಚರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಮರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪೆಡ್ಗೋಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಂಠಿ, ಕೋಳಿ, ಎತ್ತು, ಗಾಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದಾಗ ಯಾರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ೨೦ ಅಂಶದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಮಿಷಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಸಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ? ಬೆನಿಫಿಷರೀಸ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು ? ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಣ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬೇರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡಿಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಎತಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಠಿತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಜನರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬೈಯಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಹರಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಪುರ್ಣ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ

ಅನೇಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗಳು ನಡೆದು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೇನೂ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೇ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಚೆಕ್ ರುಜು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಮತ್ತು ಮಿಕ್ಸೆಡ್‌ನೋಷನ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳ ಡೈರಿಯನ್ನು ರೆಪ್ಪಾ ಮಾಡಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿತ್ತು. ಆದೇರಿತಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡೈರಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚೀಫ್ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅಫೀಸರ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತನ್ನು ಅವನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ರಿಗೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಡೈರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ಆದೇರಿತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಮತ್ತು ಮಿಕ್ಸೆಡ್‌ನೋಷನ್ ಅಫೀಸರ್ ಅವರ ಡೈರಿಯನ್ನು ರೆಪ್ಪಾ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ಆಗ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮುನಿರಾಜು (ಬಾಗೆಪಲ್ಲಿ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀಯುತ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕು, ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗ ಜನರಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೇಸಕಾರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಸನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ೧೯೫೨ ರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೋ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್ ಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಹಾಕಿದಂಥ ಈ ಯೋಜನೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ತೋರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಭಾಗದಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇರಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಶಹಬಾಸಗಿರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಈಗ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತಿತರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದು. ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗದೇಹೋದರೆ, ಬಹುತನ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಅವರ ಜನಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸದೇಹೋದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಣವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೨೦೦ ಜನ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ಜನ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಜೀವನ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಗೂ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸುಮಾರು ಒಂದು ದಶಕ ನಡೆಯಿತು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಪೈರ್ಸ್ ಬೇಕು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸೈನ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ೧೯೫೧-೫೨ರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೌಕರರ ಆಯ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರ, ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೪ ಜನರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ೧೦ ಜನರನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ? ಈ ಇಲಾಖೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಫೈಬೇಸನರಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಏನೋ ಅಮೂಲ್ಯಾರಿಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಇವರನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇವರನ್ನು ನಾನು ಕಿಟ್ಟಿವರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಎಂತಹವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಗುಜಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು? ಪಂಚಾಯಿತಿ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಅಮೂಲ್ಯಾರಿಗಿ ಅಧೀನನೋ ಅಥವಾ ಇವರಿಗೆ ಅಧೀನನೋ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತಹ ಒಂದು ಆರ್ಮಿಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಡಿಎನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೦ ಭಾಗ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೊಡಕು ಏನು? ಸೈಟ್ ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ೩-೪ ವರ್ಷವಾದರೂ ಸೈಟು ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ? ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ವೇಯರ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ವಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಕೇಳಿದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಕೇಸುಗಳು ೩ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಗ್ರಾಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೬೦೦ರಿಂತೆ ಕಡುಬಡವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರೇ ಸ್ಪಾಫ್ ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ, ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಾರಾ? ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ೬೦೦ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕು ನವರೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ,

ವಿನಾದರೂ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ, ಆದರೆ ಬದಲತನದ ರೇಖೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ೨೫ ಭಾಗ ಜನರಿಗೆ ವಿನಾದರೂ ಕೊಡಿಕೊಡೆಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೈಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕಲೆತು ಇವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಾರಾ ? ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಯಾವ ಕೋಮಿಗೇ ಸೇರಿದರೂ, ಅವರು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ೬೦೦ ಜನರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾರೋ ನಿಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಇದು ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಗೊರವ ತರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಜನ ಸಮೂಹದಾಯ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಗಳು ಹೇಗಿರಬೇಕು ? ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲೂ ತಪ್ಪು ಇದೆ. ತಾವು ಕೊಳವೆ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾರು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶಹಾಬ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಡೆಕೆ. ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಿವೇರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೊಳವೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ರಿವೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಪಿ.ಎಚ್.ಇ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಒಬ್ಬ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ೪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು-ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಭಾವಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಹುಡುಗಾಟವೇ ? ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆ, ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಕೂಡಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಪಿ ಎಚ್.ಇ.ಗೆ ಬರವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಅರ್ಬನ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಪಿ.ಎಚ್.ಇ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾಡಿ, ಡೂಪ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಯಾತಕ್ಕೆ ? ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿ ರೆಕೂಟ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಿ.ಎಚ್.ಇ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಲಂಡನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಸಿ. ಅಂಡ್ ಬಿ.ಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವೇಗ ಸಾಲದು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ.

ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಅಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನ್. ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಷ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER — If the discussion is concluded today the Hon. Minister will reply on Monday.